

Befejeződtek a munkásörtség egységgyűlései

Befejeződtek a munkásörtség egységgyűlései, amelyeken több százezer ember előtt, öt év teljesítményét értékelték beszámoló jelentéseikben a parancsnokok. Elemezték, hogyan dolgoztak munkahelyeiken a VI. öt éves terv céljairól a munkásörsök. Elmondták, hogy tavaly a párt-, a szakszervezeti vezetőségekbe, a tanácsokba és a Hazafias Népfront szervezeteibe mintegy harmincezer munkásört választották meg társadalmi tisztségekre. Az egységgyűléseken számot adtak arról, hogy a munkásörsegek, alegységek kiválóan teljesítették öt éves kiképzési és szolgálati programjaikat. A parancsnokok ismertették az idej feladatokat is.

Az egységgyűléseken az MSZMP KB tagjai, a kormány, az állami és társadalmi szervezetek, a fegyveres erők és testületek vezetői képviselői köszöntötték a munkásöröket. A csapatzászlók előtt csaknem három és félezer új munkásör, köztük 350 nő tette le az esküt. Az országos parancsnok Szentesen, Kiskunhalason, Ozdon, Kőszegen és Nyírbátorban olyan többgyermekes édesanyákat tüntetett ki, akinek családjában több munkásör teljesít szolgálatot. 1800 munkásör kapta meg a Kiváló Munkásör, 660 pedig a Kiváló Parancsnok kitüntető jelvényt; többen a Haza Szolgálatáért Érdemérem, illet-

ve a Szolgálati Érdemérem különböző fokozatait, kitüntetést vették át. A legjobb kollektívák Kiváló Század, a Kiváló Szakasz, a Kiváló Raj vándorzászlókat, az Elenjáró Munkásörsegség címet és vándorserleget vehettek át, illetve országos parancsnoki dícséretben részesültek. 94 olyan ipari, mezőgazdasági nagyüzem, intézmény, fegyveres alakulat, amely kiemelkedően segíti a munkásörsegség tevékenységét, kitüntető plakettet és díszlevelet kapott.

E héten már megkezdődött a munkásörsegségben az 1986. évi feladatok végrehajtása, a politikai felkészítés és a harccképzés.

(MTI)

Pedig a mikrofon körbejárt...

Az ötletet mindenképp dícsérni kell: rendezzünk olyan találkozót, ahol a kommunista ifjúsági mozgalom különböző korszakainak képviselői beszélhetnek a múlt-ról, tapasztalataikról; ahol a mai ifjúsága nemcsak hallgató, hanem tanuló is lehet. A rendezésre sem lehet panasz, hiszen Szeged V. számú területi pártalapszervezete és a November 7. Művelődési Ház ügyelt a meghívottakat fogadó külsőségekre is — elég, ha csak a KISZ politikai képzési központjának helyi ifjúságmozgalmat bemutató kiállítását említem. S ami legáltalában ilyen fontos: napjaink rendezvényeinél szinte megszokott kísérője, az érdekeltenség sem bántotta a kedden megtartott nemzedéki találkozót, hiszen a Madisz, a DISZ egykor aktív munkásai mellett szép számmal eljöttek a KISZ-talapító tagok is.

Egy nemzedéki találkozó ürügyén

fiatalok? Ezt a kérdést kedde este Törökgyörgy József is feltette. Elismerve persze: a fiatalokat terhelő kötelező programok nem éppen a mozgalmi munka erősítését szolgálják, s dícsérte a nagy rendezvények ügyes lebonyolítását is, csak épp a folyamatos, várost alakító hétköznapi tetteket hiányolta.

*

Sorolhatnám tovább a felszólalók neveit, idézhetnék a felvillanó emlékek, ötletek közül, mégis inkább Tóth Tamásnak, a városi KISZ-bizottság első titkárának mondatát tartom most ideilőnek: „Úgy tűnik, az idősebbek szívesen átadják ta-

pasztalataikat, csak a fiatalok fogadó készségével van baj.”

Sajnos, a nemzedéki találkozó után ezzel a megállapítással aligha vitatkozhatom. De ez csak egy állapot. Az újszegedi területi pártszervezet, a művelődési ház már tett azért, hogy ne maradjon állandó. Az ifjúsági szövetség mozgalomtörténetet, kutatói baráti köröknek megalkotásait bizonyította — a szándék, az ötlet a mai KISZ-esekből sem hiányzik. Ha pedig mindez napi — és nem ünnepnap — kapcsolattá válik, netán gyakrabban, egy-egy üzemből, iskolából is sor kerül hasonló beszélgetésekre, a következő nagyobb összejövetelen talán nemcsak 50-60 éves kéz nyúl a körbevitett mikrofont.

Bátyi Zoltán

Vizeresztés a Balatonból

Régen volt már ilyen hosszasan tartó vizeresztés a Balatonon, mint jelenleg. A csapadékos időjárás, valamint a betorkolló vízfolyások annyira feltöltötték a tó medrét, hogy szükségessé vált vizenek folyamatos apasztása. A Sió zsilipjeinek

teljes megnyitásával január elsejétől naponta öt és fél millió köbméter víz hőmpolyog le a Sió-csatornába a Dunába. Míg tavaly az egész esztendőben 420 millió köbméternyi vizet engedték le, az idén eddig már 176 millió köbméter távozott a tóból.

Szexmisszió

Szines, szinkronizált lengyel film. Írta: Juliusz Machulski, Jolanta Hartvig és Paul Hajny. Fényképezte: Jerzy Lukaszewicz. Zene: Henryk Kuzniak. Rendezte: Juliusz Machulski. Főbb szereplők: Jerzy Stuhr, Olgierd Lukaszewicz, Bozena Strykówna.

„Bármí baj van, bármí bántja, számíthat a nőtanácsra!” Eme üde kis jelszó bővebb magyarázata előtt, rögvést előrebocsátandó: a filmcím kiváló. Ráadásul bizonyított tény, hogy a szexuális aktus olykor kifejezetten missziót teljesítő tevékenység is lehet, iridalmi példa gyanánt elég *Déry Tiborra* hivatkozni, kinek *Itélet nincs* című művében — igen szépen, mély humánussal — ilyesmí egy fél lábú nővel kapcsolatosan olvasható.

Ebben a sok szempontból örömteli módon üdvözlendő, mert igen kellemetes, sokszor szellemes, a tematika ellenére minden túlzó izléstelenségtől jó érzékkel távolmaradni képes lengyel filmben nincs ugyan szép, mély humánus, irodalmi szintet se próbáljon keresni senki, fél lábú nő sincs — de másfajta bezzeg annál

több. A sci-fi műfaja, minek a *Szexmisszió* hirdettetett, most ugyan erősen vitatható, inkább humoros utópiájáknak nevezném ezt, az ugyan kissé bő lére eresztett alkotást — a történetből viszont inkább áruljunk el semmit. (Váratlan fordulat úgyis akad jócskán, főleg a vége felé.)

Ami a nőket illeti, a nőuralom témája ugyan *Arisztophanész* óta eredetinek épenséggel jóindulattal sem nevezhető semmiféle műalkotásban, ráadásul az érdekes francia író, *Robert Merle* 1979-ben megjelent, *Védett férfiak* című könyvének több passzusa olykor erőteljesen kísért a filmben, sőt, a szlogenek esetében még *Huxley* híres, klasszikus utópiája, a *Szép új világ* is (az idézett gyöngyszem is e kategóriába tartozik) — viszont a nők gyönyörűek. És ez még csak a kezdet.

Tanulságként mindenestre sok minden ajánlható figyelmünkbe: például, hogy a nőtanácsra (értsd ezúttal: a kizárólag nőkből álló társadalomra) bizony igencsak tekintettel kell ám lenni. Azután: a hibernáció (jégbefagyásztás) procedurájára valószínűleg férfijársaknak alaposan föl kell készülniük meglepetésekre. Továbbá: oly

A Dél-Alföld tudományos színeke

Szabizottsági munka a régióban

Az idén megalakulásának negyedszázados jubileumát ünneplő Szegedi Akadémiai Bizottság ma már összefogja a régióhoz tartozó három megye — Bács-Kiskun, Békés és Csongrád — felsőoktatási intézményeiben, tudományos kutatóhelyein és üzemeiben, vállalatainál dolgozó szakembereket. Mint testület, kohéziós erő, kisugárzó fórum. Elsősorban koordináló munkát végez, az effektív tevékenység szabizottságaiban folyik. A szabizottságok rendszere a hetvenes évek első felében, a regionális szerepkör bővülésével bontakozott ki, s napjainkban felöleli a Dél-Alföldön megtalálható tudományos struktúra egészét. A közelmúltban a SZAB kibővített ülésén értékelte a szabizottságok elmúlt évi tevékenységét, megújította személyi állományát és jóváhagyta az idei terveket. Mészáros Rezső egyetemi docens, a SZAB titkára irányítja a szabizottságok munkáját. Tőle érdeklődtém e sajtós rendszer működéséről, eredményeiről, a feladatokról.

— A Szegedi Akadémiai Bizottság szakmai tevékenysége szabizottsági keretek között zajlik. Milyen tudományterületeket ölelnek fel ezek a szabizottságok?

— A SZAB, mint tudományos testület, szakmai tevékenységét a dél-alföldi régióban ezidáig 11, mostantól 12 szabizottságban fejti ki. A profilok kifejezik az itt művelt tudományágakat, s utalnak e táj természeti, társadalmi struktúrájára is. Íme a lista: nyelv- és irodalomtudományi, filozófiai és történettudományi, jog- és gazdaságtudományi, matematikai és fizikai, kémiai, földtudományi, biológiai, orvostudományi, mezőgazdasági, környezettudományi és területfejlesztési, műszaki; és a most alakult pedagógiai és pszichológiai szabizottság. E tényből is látszik, ez mobil, alakuló rendszer, alkalmazkodik az élet és a tudomány változásaihoz.

— Hogyan összegezhetők a legfontosabb feladatok?

— A tízenkét szabizottság több mint harminc munkabizottságot hozott létre, a konkrét, specifikus területekre lebontott tevékenység ott zajlik. Több formában fejtik ki elképzeléseiket a szakmai testületek. Részint olyan üléseket, tudományos tanácskozásokat szerveznek az adott tudományág és régió adottságait és fejlődését szem előtt tartva, melyek a legaktuálisabbak, s leginkább kötődnek a területhez. Jelentős előrelépést hozhat-

nak a kihelyezett ülések, ahol egy-egy szakterület művelői nagyobb számban, a helyszínen ismerkedhetnek a kutatásokkal, a munkakörülményekkel, a tudományos tevékenység feltételeivel. E téren a környezetvédelmi és településfejlesztési, az orvostudományi és a mezőgazdasági szabizottság például munkát folytat. A másik fontos — a szellemi és anyagi mecenatúra körébe tartozó — lehetőség pályázatok hirdetése. A témakörök átfogják a tudományág és a régió legizgalmasabb és legprogresszívebb kérdéseit, s ebben megfogalmazható a tudományos kutatás irányait terelő szándék, a fiatal szakemberek támogatásának igénye. Környezetvédelmi témakörben középiskolásoknak is hirdettünk pályázatot, sikerét jelzi, hogy tavaly hatvanhatsz dolgozat érkezett. Lehetőségünk van — szerény anyagi keretek között — néhány tehetséges fiatal kutató támogatására is. Egy-egy feladat megoldására alkalmi bizottságokat is létrehív a SZAB. Ilyen például a 2000. évi szülői tervkonceptiót vagy a megyék településfejlesztési terveit véleményező alkalmi bizottság, illetve a negyedszázados jubileumunkat előkészítő és a regionális műnyszerpark koncepcióját kidolgozó kollektív működése. Ezeknek a körütekintő, s tudományos megalapozottsággal születő vélemények révén az itt élő tudománytársadalom aktívan kapcsolódhat a társadalmi tervezés, a helyi- és országos politika, a közélet áramába.

— Miként értékelhetők a szabizottsági tevékenységek?

— Néhány példával illusztrálhatom, milyen típusú munka folyt az elmúlt esztendőben. A nyelv- és irodalomtudományi szabizottság Metód halálának 1100. évfordulójára nagyszabású nemzetközi konferenciát szervezett s megemlékeztek Kosztolányi születési centenáriumáról. A filozófusok és történettudósok négy rendezvény fölött babáskodtak. (A kelet-európai népi demokráciák fejlődése 1944—1949; A Komintern VII. kongresszusának 50. évfordulója; A XVI. történelmi világgöngresszusról; Lukács György emlékülés). A környezettel és településfejlesztéssel foglalkozók — prog-

ramjuk szerint — folytatták a társadalom és a földrajzi környezet kölcsönhatásának vizsgálatát, több szabizottság magas színvonalú, külföldi szaktekinéteknek is fórumot adó tanácskozásokat, előadástuléseket szervezett. A legfontosabb feladat most a regionális hatás erősítése, a rendszeresebb munka, a rendezvények területi szervezésének szorgalmazása.

— Elkészültek a szabizottságok idei terveit is. Belelapozna-e néhány munkatervbe? Fölsorolna-e pár elképzelést?

— Természetesen. Az orvostudományi szabizottság munkatervében a rendszeres ülések mellett kiemelkedik az a három megyére kiterjedő, a peszticidek egészségkárosító hatását vizsgáló komplex felmérésben való részvétel, melyett a SZOTE Közegészségtani Intézete kezdeményezett, de kapcsolódott a tavasszal megrendendő Az öngyilkosság megelőzése című nemzetközi szimpozionhoz is. A mezőgazdasági szabizottság több kihelyezett ülést tervez, a biológiai szabizottság speciális munkabizottságait a legfrissebb élenjáró eredményeket, módszereket ismertetik meg előadások, számolók, viták során. A matematikai és fizikai szabizottság tagjai eddigi munkájukat kibővítendő részt kívánnak venni a regionális műnyszerpark kialakításának előkészítésében. A történet-szek és filozófusok rendezvénytervében többek között Achim L. Andrásra és Bajcsy-Zsilinszky Endrere emlékező tudományos ülést, a nyelv- és irodalomtudományi szabizottság munkatervében komparatistikai ülést, vitadelutatókat, Tóth Árpád születésének 100. évfordulóját köszöntő emlékülést szerepel, s folytatódnak a dél-alföldi néprajzi monográfiák munkálatai. A most alakult pedagógiai és pszichológiai munkabizottság ezután szervezi meg munkabizottságait, s indulásként olyan rendezvénysorozatot szerveznek, melynek keretében tájékozódhatnak, megismerkedhetnek a pedagógusképző intézményekben zajló kutatásokkal. Programjukban együttműködési elképzeléseket, kiadványtervet is találhatunk.

Tandi Lajos

Holnap Pesten

Vántus István szerzői estje

Budapesten, a Fészek klubban rendezik meg Vántus István Erkel-díjas zeneszerző szerzői estjét holnap, pénteken este 8 órától. A házigazda, Vántus komponistakollégája, *Kocsár Miklós* lesz, s közreműködnek *Sinkó György* operanékes, a Zeneművészeti Főiskola szegedi tagozatának kamarakórusa (karnagy *Berényi Bogáta*), valamint a Weiner Kamarazenekar (vezényel *Weninger Richárd*). A műsorban a Concerto grosso, két vegyes kari mű, a Tóth Árpád versére készült, *Jójj, vihar*, valamint *Juhász Gyula* versére, az *Húsvétra*; majd az *Elnemulások*, a *Dunántúli pentatónia*, az *Hommage á Bach*, illetve a *Fragmenta Bathoriana* kisoratórium hangzik el.

Domonkos László